

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๐๒/๑๖๓๘๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อนิยามความหมายคำว่า “หนี้” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กรณีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ประธานกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด
ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ ๓๕๔๗๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
(คณะกรรมการวินิจฉัย) หรือว่าตามที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ได้บัญญัตินิยามความหมายของคำว่า “หนี้” หมายความว่า “ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน
สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็ข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิต
หรือจากการอื่นใด” ประกอบกับมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น” และวรรคสอง บัญญัติว่า
“ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่
หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการ
เบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว” และเนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีหน่วยงานของรัฐจำนวนมากที่ได้ดำเนินการ
จัดซื้อจัดจ้างจนได้ตัวผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว แต่ยังไม่สามารถลงนามในสัญญาได้
เนื่องจากอยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหากอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น หน่วยงานของรัฐก็ต้องมีข้อผูกพันที่จะต้องทำสัญญากับผู้ชนะการจัดซื้อ
จัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือก ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยจึงหารือว่า กรณีที่อยู่ในกระบวนการอุทธรณ์
ถือว่าอยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “หนี้” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถูกต้อง
หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า คำว่า “หนี้” ซึ่งตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ความหมายไว้ว่าข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายฯ นั้น การก่อหนี้
ผูกพันจึงมิได้มุ่งหมายเฉพาะกรณีมีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายเป็นที่แน่นอนแล้วเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงข้อผูกพัน
ที่อาจทำให้ต้องจ่ายด้วย เช่น ทุนการศึกษาหรือทุนวิจัยที่หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอนุมัติให้ทุนแล้ว
คำทดแทนการเวนคืนที่ดินที่มีประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่ที่จะเวนคืนแล้ว เงินชดเชย เยียวยา

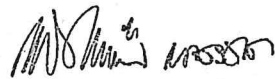
/ ที่ต้องจ่าย ...

ที่ต้องจ่ายแก่ประชาชนตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี และโครงการก่อสร้างที่หน่วยรับงบประมาณ เป็นผู้ดำเนินการเอง สำหรับรายการงบประมาณที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างนั้น กรณีที่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน จนได้ตัวผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว แต่ยังไม่สามารถลงนามในสัญญาได้ เนื่องจาก อยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์ ซึ่งหากอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น หน่วยงานของรัฐก็ต้องมีข้อผูกพันที่จะต้องทำสัญญากับผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกนั้น จึงเห็นว่าแม้จะอยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์ แต่ก็ เป็นข้อผูกพันที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องทำสัญญาซื้อหรือจ้างและนำไปสู่การเบิกจ่ายงบประมาณต่อไป จึงถือ ได้ว่าเป็นกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อนนี้ผูกพันที่อาจต้องจ่าย ซึ่งเป็นไปตามความหมายของคำว่า “หนี้” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

นอกจากนี้ สำนักงบประมาณมีความเห็นว่ากรณีที่หน่วยรับงบประมาณดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างตามกระบวนการทางพัสดุจนถึงขั้นออกประกาศให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงาน โดยปกติ หากไม่มีเหตุขัดข้องหน่วยรับงบประมาณย่อมต้องดำเนินการต่อไปจนถึงการทำสัญญาทำสัญญาซื้อหรือจ้าง และนำไปสู่การเบิกจ่ายงบประมาณ กรณีดังกล่าวเห็นว่าเข้าข่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อนนี้ผูกพันที่อาจ ต้องจ่ายตามความหมายของคำว่า “หนี้” แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองกฎหมายและระเบียบ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๐๕๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๓๖